

Dato: 28. september 2020

Afrapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden – august 2020

I forbindelse med besvarelsen af samrådsspørgsmål D den 27. august 2019 i Folketingets Retsudvalg fremlagde justitsministeren Rigspolitiets og Rigsadvokatens handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdning og sagsbehandlingstid på personfarlig kriminalitet. Personfarlig kriminalitet omfatter bl.a. vold, voldtægt, drab, brandstiftelse, blufærdighedskrænkelser, røveri og trusler.

På kort sigt er formålet med handlingsplanen at sikre, at *alle* sager om personfarlig kriminalitet konsekvent tildeles den højeste prioritet, og at forurettede underrettes om behandlingen af deres sag. Handlingsplanens initiativer skal samtidig reducere den historisk høje sagsbeholdning i politi og anklagemyndighed og sikre, at der fremover skabes et balanceret gennemløb i sagsbehandlingen, sådan at sagsophobningen på personfarlig kriminalitet bremses, de nuværende sagsbunker og de ældste sager håndteres, og sagsbehandlingstiden på området nedbringes.

Varige nedbringelser af sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden forudsætter en langsigtet og konsekvent prioritering af både den personfarlige kriminalitet og straffesagsområdet generelt, hvilket i handlingsplanen er konkretiseret i følgende elementer:

- Med udgangen af 2020 er beholdning, alder og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden reduceret med 20 pct. i forhold til første halvår 2019
- Personfarlig kriminalitet prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager
- Politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet – senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren underrettes om status og videre forløb.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten præsenterer i nærværende notat en status på handlingsplanens fremdrift med udgangen af august 2020 – både centralt hos Rigspolitiet og Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater samt decentralt i politikredsene. Rigspolitiet og Rigsadvokaten afrapporterede status på handlingsplanen første gang ved udgangen af oktober 2019, jf. notat af 5. november 2019 om *"Afrapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet"*

og anklagemyndigheden – oktober 2019”, og de månedlige afrapporteringer findes på Rigspolitiets og Rigsadvokatens hjemmeside. Status på statsadvokaternes tilsyn med handlingsplanen afrapporteres særskilt hvert kvartal. Rigsadvokatens 3. afrapportering på tilsynet med handlingsplanen af 17. august 2020 dækker perioden april – juni 2020 og er afgivet i forlængelse af Rigspolitiets og Rigsadvokatens fælles afrapportering for juli måned 2020.

Resultatet for august 2020 viser, at politikredsene samlet set er godt på vej til en nedbringelse med 20 pct. ved udgangen af 2020. Fire ud af fem målsætninger er således i august 2020 under den målsætning, der er forudsat for udgangen af 2020. Det drejer sig om en 20 pct. reduktion af: sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse af tiltalespørgsmålet, antallet af anmeldelser uden sigtelser samt sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmålet og endelig alderen på sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmålet. Dog bemærkes, at sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltalespørgsmålet samt antallet af sager uden sigtelse er steget med henholdsvis 1 dag og 215 sager, men det er fortsat forventningen, at målsætningen ved udgangen af 2020 vil kunne realiseres. Herudover bemærkes, at der ved udgangen af august 2020 fortsat udestår en reduktion på otte dage for at målsætningen vedrørende alderen på anmeldelser uden sigtelser er opfyldt. Det er imidlertid fortsat forventningen, at målsætningen vil kunne indfries inden udgangen af 2020.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet vil i resten af 2020 fortsat have fokus på at sikre ambitionen om en samlet nedbringelse med 20 pct. ved udgangen af 2020, og sagsbehandling af personfarlig kriminalitet vil fortsat have høj prioritet. Handlingsplanen for personfarlig kriminalitet vil derfor fortsat blive drøftet månedligt som et fast dagsordenspunkt i politiets koncernledelse med henblik på at kunne iværksætte eventuelle yderligere tiltag.

I det følgende gennemgås handlingsplanens enkelte elementer samt den foreløbige status på fremdrift på implementering og målopfyldelse.

Mål for sager vedrørende personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politiets og anklagemyndighedens sagsbeholdning og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet med udgangen af 2020 skal være reduceret med 20 pct.

Status på målopfyldelsen for politi og anklagemyndighed fremgår nedenfor.

Tabel 1: Målopfyldelse for august 2020

Side 3

Sagsbehandlingstid (dage)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår	Januar-august
						2019	2020
Anmeldelse til afgørelse af tiltalospørgsmål	134	137	143	151	149	242	167
Mål – dec. 2020							194
<i>Difference mellem mål og status</i>							27
Sagsbeholdning (antal)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår	Ultimo
						2019	august 2020
Sager uden sigtelse	3.207	4.605	7.491	11.171	9.009	9.096	6.261
Mål – dec. 2020							7.277
<i>Difference mellem mål og status</i>							1.016
Sigtelser uden tiltale	-	-	5.621	6.235	11.188	8.986	7.127
Mål – dec. 2020							7.189
<i>Difference mellem mål og status</i>							62
Alder på sagsbeholdning (dage)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår	Ultimo
						2019	august 2020
Sagsbeholdning uden sigtelse	158	140	146	164	172	184	155
Mål – dec. 2020							147
<i>Difference mellem mål og status</i>							-8
Sigtelser uden tiltale	-	-	126	140	213	184	139
Mål – dec. 2020							147
<i>Difference mellem mål og status</i>							8

Note: Data for 2014 - 1. halvår 2019 er fra det berigtigede faktaark pr. 27. september 2019. Data for status pr. august 2020 er fra den 12. september 2020.

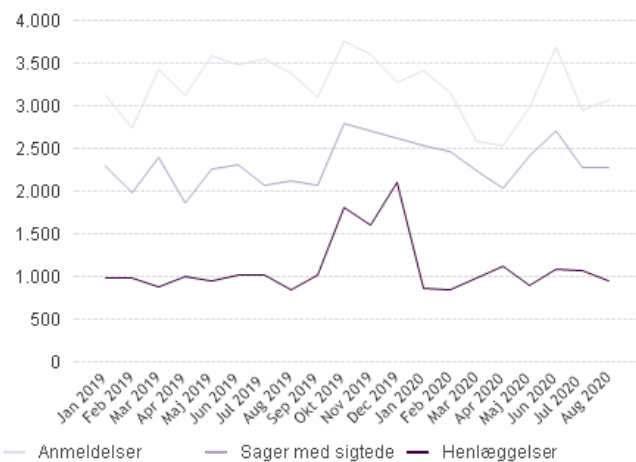
Som det fremgår af ovenstående tabel 1 er sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltalospørgsmål faldet fra 242 dage i gennemsnit i 1. halvår 2019 til 167 dage i gennemsnit i perioden januar til august 2020. Det er 27 dage under målsætningen for udgangen af 2020. Det bemærkes, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 1. halvår 2019 var længere end normalt, da de fleste af de såkaldte Umbrella-sager afventede en afgørelse i Højesteret (som faldt i januar 2019), før der blev rejst tiltale.

Beholdningen af verserende anmeldelser uden sigtelse er faldet fra 9.096 sager i 1. halvår 2019 til 6.261 sager i august 2020. Det er 1.016 sager under målsætningen for udgangen af 2020. Den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen uden sigtelse er siden juli 2020 faldet med 5 dage til 155 dage i august 2020, hvilket dog er 8 dage mere end målsætningen for udgangen af 2020.

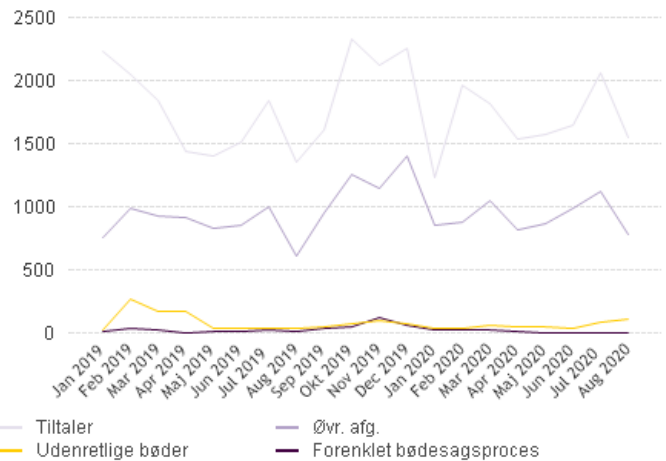
Beholdningen af verserende sager med sigtelse uden tiltale er faldet fra 8.986 sager i 1. halvår 2019 til 7.127 sager i august 2020, hvilket er 62 sager under målsætningen for udgangen af 2020. Dertil bemærkes, at den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen af sager med sigtelse uden tiltale er 139 dage i august 2020, hvilket er 8 dage under målsætningen for udgangen af 2020.

Figur 1: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019-2020 fordelt på måneder – personfarlig kriminalitet

Figur 2: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019-2020 fordelt på måneder – personfarlig kriminalitet

Note: Figur 1 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 2 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser, udenrettlige bøder og den forenkledte bødesagsproces (hvor sigtede ikke vedtager bøden, hvorefter den afgøres i retten uden et retsmøde) opgjort som antal forhold. I afrapporteringen frem til juli 2020 blev udenrettlige bøder og den forenkledte bødesagsproces rapporteret som bøder. Ændringen i rapporteringen skyldes, at processen og ressourceforbruget knyttet til de to elementer, er forskellige. Samtidig er der forskel med hensyn til hvem der træffer den endelige afgørelse. For udenrettlige bøder er det politiet eller anklagemyndigheden, mens afgørelser efter den forenkledte bødesagsproces foretages af byretterne.

En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/flere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figureerne kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS. Data er fra den 12. september 2020.

Som det fremgår af ovenstående figur 1 er antallet af anmeldelser vedrørende personfarlig kriminalitet steget en smule fra juli til august 2020. Samtidig bemærkes, at der generelt ses et fald i straffelovsanmeldelser i perioden fra nedlukningen af en række samfundsinstitutioner som følge af covid-19-situationen, når man sammenligner med samme periode sidste år. Antallet af sager med sigtelse samt henlæggelser er stabilt fra juli til august 2020. Af figur 2 ses, at antallet af tiltaler er faldet fra juli til august.

I tabel 2 nedenfor ses, at politikredse på tværs af landet har reduceret i beholdningen af anmeldelser uden sigtelse siden handlingsplanens ikrafttrædelse. De fleste kredse har også reduceret beholdningen af sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmål siden handlingsplanens ikrafttrædelse. Nogle kredse oplever en stigning i enten eller både anmeldelser uden sigtelser og/eller sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmålet, men for størstedelens vedkommende er der tale om mindre stigninger, der er udtryk for naturlige udsving, når beholdningen er lav.

På landsplan falder alderen på anmeldelser uden sigtelser fra juli til august 2020, og det er især drevet af et fald i alderen i Københavns Politi. I flere andre kredse ses mindre stigninger i alderen fra juli til august. Det samme billede gør sig gældende for alderen på sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmålet.

Tabel 2 - Kredsvis målopfyldelse: Målopfyldelse fordelt på politikredse

Side 5

Anmeldelser uden sigtelse									
Kreds	Antal				Alder (dage)				
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference	
Nordjyllands Politi	363	235	279	-44	112	75	91	-16	
Østjyllands Politi	639	511	448	63	133	106	105	1	
Midt- og Vestjyllands Politi	419	311	284	27	143	124	121	4	
Sydøstjyllands Politi	311	227	228	-1	109	89	84	5	
Syd- og Sønderjyllands Politi	456	323	355	-32	128	126	123	3	
Fyns Politi	899	681	695	-14	164	137	132	5	
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	572	398	434	-36	129	111	115	-4	
Midt- og Vestsjællands Politi	834	466	644	-178	156	147	127	20	
Nordsjællands Politi	934	730	843	-113	202	147	168	-21	
Københavns Vestegns Politi	553	443	509	-66	123	89	89	0	
Københavns Politi	3.095	2.462	1.535	927	253	190	255	-65	
Bornholms Politi	21	9	7	2	78	49	127	-78	
Danmark i alt	9.096	6.796	6.261	535	184	147	155	-8	

Sigtelser uden afgørelse af tiltale spørgsmål

Kreds	Antal				Alder (dage)			
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	490	335	402	-67	148	117	129	-12
Østjyllands Politi	804	594	895	-301	173	147	109	38
Midt- og Vestjyllands Politi	775	543	583	-40	135	137	135	2
Sydøstjyllands Politi	822	637	642	-5	211	147	169	-22
Syd- og Sønderjyllands Politi	1.073	858	573	285	161	147	141	6
Fyns Politi	1.001	716	884	-168	168	135	109	26
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	581	464	460	4	138	88	83	5
Midt- og Vestsjællands Politi	395	316	425	-109	139	96	162	-66
Nordsjællands Politi	923	565	506	59	296	122	160	-38
Københavns Vestegns Politi	429	300	357	-57	130	85	95	-10
Københavns Politi	1.683	1.236	1.382	-146	213	170	184	-14
Bornholms Politi	10	6	18	-12	74	128	51	78
Danmark i alt	8.986	6.570	7.127	-557	184	147	139	8

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse af tiltale spørgsmål

Kreds	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	230	140	116	24
Østjyllands Politi	188	173	152	21
Midt- og Vestjyllands Politi	177	140	118	22
Sydøstjyllands Politi	192	176	145	31
Syd- og Sønderjyllands Politi	201	193	199	-6
Fyns Politi	193	194	175	19
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	142	154	116	38
Midt- og Vestsjællands Politi	217	147	178	-31
Nordsjællands Politi	408	286	198	88
Københavns Vestegns Politi	200	141	112	29
Københavns Politi	327	235	241	-6
Bornholms Politi	73	37	47	-10
Danmark i alt	242	194	167	27

Note til tabel 2: Baseline for 1. halvår er fastlagt ud fra datagrundlaget for udarbejdelsen af handlingsplanen, og målet er fastsat og fordelt mellem politikredsene herefter. Status og difference er opdateret pr. 12. september 2020. Data er opgjort dynamisk.

Personfarlig kriminalitet har højeste prioritet

Handlingsplanen fastslår, at den personfarlige kriminalitet skal prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager. Derfor har politiet og anklagemyndigheden i handlingsplanen besluttet at iværksætte følgende tiltag:

- Politikredsene har et elektronisk værktøj (en såkaldt elektronisk sagsstyringsreol), som skal sikre et dagligt overblik over antallet af sager, deres respektive alder samt aktuelle status og placering. Dette gør, at politiet og anklagemyndigheden altid har et aktuelt overblik, der understøtter den konsekvente prioritering af sagerne om personfarlig kriminalitet.
- Samtidig sikrer de eksisterende ambitiøse mål for sager om vold og voldtægt (jf. målene for de såkaldte VVV-sager), at disse sager konsekvent prioriteres højest, samt at de nytilkomne sager håndteres på trods af oprydningssindsatser på gamle sager.
- Som et nyt initiativ har de regionale statsadvokater indført et særligt tilsyn med sager, hvor der har været rejst sigtelse i lang tid. Tilsynet skal sikre, at der i alle tilfælde er tilstrækkelig fremdrift i behandlingen af sagerne. Ordningen indebærer blandt andet, at politikredsene pålægges at orientere statsadvokaterne om alle sager om personfarlig kriminalitet, hvor der er rejst sigtelse, men efter 12 måneder endnu ikke er truffet afgørelse om tiltalsspørgsmålet. Politikredsene skal i disse tilfælde forklare sagsforløbet, og statsadvokaten kan konkret bestemme, at der skal tages nye sagsskridt for at sikre fremdrift i sagen.
- De regionale statsadvokater har herudover skærpet det tilsynsmæssige fokus på politiets behandling af anmeldelser om personfarlig kriminalitet, hvor der ikke er sket sigtelse, selv om der er gået lang tid. Statsadvokaternes tilsyn med disse sager vil blandt andet blive gennemført i form af målrettede tilsynsmøder og stikprøvekontroller.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet og Rigsadvokaten har fortsat et stort fokus på implementeringen af handlingsplanen og dens målsætninger over for politikredsene. Planen drøftes løbende i Koncernledelsen for politi og anklagemyndighed, ligesom Rigsadvokaten i fællesskab med Rigspolitiet afholder månedlige videomøder med advokaturchefer i politikredsene og de regionale statsadvokater for at sikre det rette fokus. Videomøderne blev dog ikke afholdt i perioden fra marts til maj 2020 som følge af situationen med Covid-19. Møderne er genoptaget i slutningen af juni 2020.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet arbejder videre med at tilpasse eksisterende ledelsesinformation, så politikredsene har adgang til aktuell ledelsesinformation til driftsstyring, underretning og løbende opfølgning på de sager og sigtelser, der er omfattet af handlingsplanen.

For en uddybet status på tiltag implementeret i Rigspolitiet, hos Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater og politikredsene kan der henvises til afrapporteringen for oktober måned 2019.

Side 7

Underretning af forurettede i sager om personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet. Senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren således underrettes om status og sagens videre forløb. Derfor har politiet og anklagemyndigheden besluttet at iværksætte følgende:

- Der er indført en ordning, hvor politiet eller anklagemyndigheden, når der er forløbet seks måneder fra tidspunktet for anmeldelsen i sager om personfarlig kriminalitet, uden at der er truffet afgørelse i sagen, skal tage kontakt til den forurettede borger og orientere om sagens forløb. I det omfang det er muligt, skal politiet og anklagemyndigheden orientere den forurettede om det forventede tidspunkt for sagens afgørelse og om andre forhold, der kan være relevante for den forurettede. Orienteringen skal ske i alle tilfælde, hvor den forurettede ikke allerede er orienteret om sagens forløb mv. af en kontaktperson i medfør af kontaktpersonordningen.
- I forhold til den konkrete behandling af straffesagerne er der i bekendtgørelse nr. 1108 af 21. september 2007 og afsnittet i Rigsadvokatens meddelelse om vejledning af forurettede fastsat retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens pligt til at vejlede og orientere forurettede i straffesager og til at udpege en kontaktperson for forurettede. Der er via de regionale statsadvokater iværksat et tilsyn med, at disse retningslinjer og den nye underretningsordning følges.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet følger løbende op på, at underretningspligten overholdes. I nedenstående tabel 3 fremgår den procentvise andel af foretagne underretninger i de underretningspligtige sager. Politikredsene havde på landsplan primo september 2020 gennemført underretning i 82 pct. af de sager, hvor der skal ske underretning. Der er tale om et øjebliksbillede, da der hver dag tilgår nye sager, hvor der skal ske underretning samt nye, gennemførte underretninger. Andelen af gennemførte underretninger har siden juni 2020 ligget på et stabilt niveau, men Rigspolitiet og Rigsadvokaten følger fortsat området tæt.

Tabel 3 – Status på underretning i sager om personfarlig kriminalitet pr. 9. september 2020

Kreds	Andel af gennemførte underretninger
Nordjylland	93 pct.
Østjylland	93 pct.
Midt- og Vestjylland	96 pct.
Sydøstjylland	78 pct.
Syd- og Sønderjylland	78 pct.
Fyn	69 pct.
Sydsjælland og Lolland-Falster	97 pct.
Midt- og Vestsjælland	62 pct.
Nordsjælland	70 pct.
Københavns Vestegn	93 pct.
København	91 pct.
Bornholm	100 pct.
Danmark i alt	82 pct.

KILDE: Rigspolitiet, QlikView, Udvidet personfarlig kriminalitet - underretning, dynamiske data. Data trukket 9. september 2020.

Det kan oplyses, at det har været nødvendigt at tilpasse registreringen af underretningen, så politikredsene fortløbende kan følge de sager, som de skal underrette i. Derfor anvendes disse dispositions-koder også til at registrere, hvis der ikke er en relevant forurettet at underrette. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor der er afsagt trusler, der ikke er personhenførbare (for eksempel mod politiet mere generelt), hvor forurettede ikke kan identificeres (typisk sager om børneporno) eller i sager, hvor forurettede er død, og der ikke er relevante pårørende at underrette. Politikredsene har registreret, at der ikke er en relevant forurettet at underrette 382 gange i august 2020. De regionale statsadvokaters tilsyn med underretningspligten indebærer bl.a. et tilsyn med, at der bliver underrettet i de rigtige sager – herunder om der er en relevant forurettet at underrette.

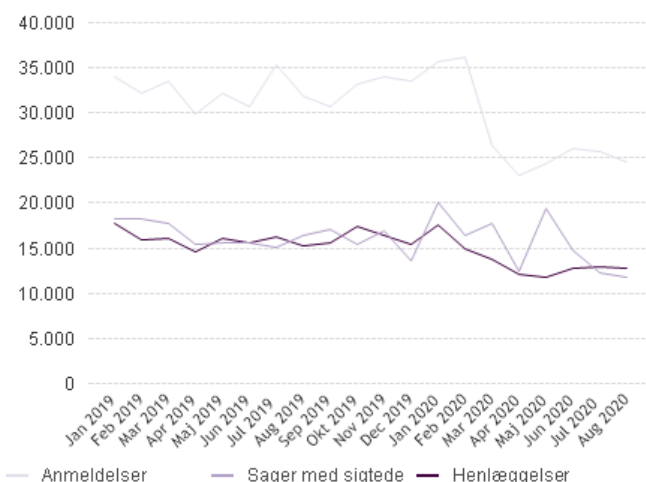

Opgørelse af udviklingen i anden kriminalitet

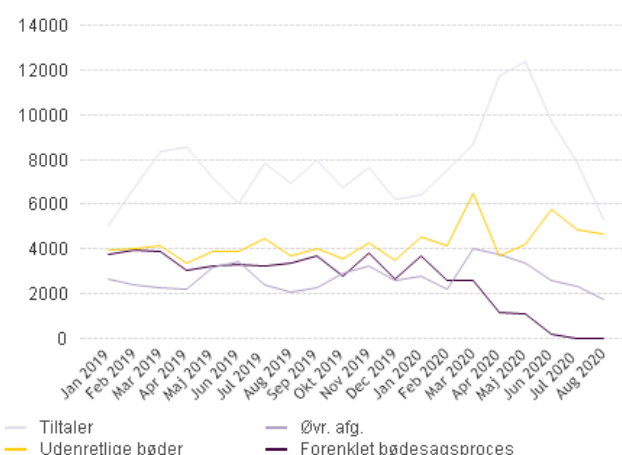
Prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet vil få betydning for behandlingen af andre straffesager. Dette er særligt tilfældet i anklagemyndigheden, der med den nuværende ressourcesituation ikke har mulighed for at behandle flere sager, men som alene kan prioritere ressourcerne til forskellige typer af sager. Også i den anledning følger Rigspolitiet og Rigsadvokaten løbende den generelle kriminalitetsudvikling.

Figur 3 og 4 nedenfor viser udviklingen i behandlingen af henholdsvis anmeldelser, sigtelser og henlæggelser (figur 3) samt tiltaler, øvrige afgørelser og bøder (figur 4) i 2020 fordelt på måneder. Figureerne omfatter al kriminalitet bortset fra personfarlig kriminalitet og færdselssager, da antallet af færdselssager fylder meget antalsmæssigt sammenlignet med de resterende straffesager.

Figur 3: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019-2020 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Figur 4: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019-2020 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Note:

Figur 3 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 4 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser, udenretlige bøder og den forenklede bødesagsproces (hvor sigtede ikke vedtager bøden, hvorefter den afgøres i retten uden et retsmøde) opgjort som antal forhold. I afrapporteringen frem til maj 2020 blev udenretlige bøder og den forenklede bødesagsproces rapporteret som bøder. Ændringen i rapporteringen skyldes, at processen og ressourceforbruget knyttet til de to elementer, er forskellige. Samtidig er der forskel med hensyn til, hvem der træffer den endelige afgørelse. For udenretlige bøder er det politiet eller anklagemyndigheden, mens afgørelser efter den forenklede bødesagsproces foretages af byretterne. Det bemærkes, at i afrapporteringerne for juni og juli 2020 fremgik niveauet i afgørelserne efter den forenklede bødesagsproces ikke.

En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/flere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figurene kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS. Data er fra den 12. september 2020.

